

Príhovor rektora Prešovskej univerzity v Prešove pri príležitosti otvorenia akademického roka 2009-2010.

Vaše Excelencie, Spectabiles, Honorabiles, Cives academici carissimi, vzácni hostia, dámy a páni, milé študentky a študenti,

som mimoriadne potešený, že Vás môžem pozdraviť a privítať pri dnešnej slávnostnej príležitosti otvorenia akademického roka 2009-2010 na Prešovskej univerzite v Prešove. Osobitne vítam dnešných vzácných hostí - reprezentantov zahraničných krajín, poslancov a ďalším predstaviteľom štátnej a verejnej správy na celoštátnej, regionálnej i mestskej úrovni, reprezentantom cirkví a náboženských spoločností, zástupcom podnikateľského prostredia a mimovládneho sektora a veľmi si cením a som im v mene celej akademickej obce povďačný, že svojou prítomnosťou prejavili uznanie našej Alma-mater a zvýraznili slávnostný charakter tejto chvíle, čo nás povzbudzuje do ďalšej práce.

Výnimočný charakter má dnešný deň pre nových členov našej akademickej obce. Srdečne vítam nových adeptov bakalárskeho, magisterského i doktorandského štúdia, pre ktorých sa začína veľmi zaujímavá etapa života.

Milí naši noví kolegovia,

prajem Vám, aby ste sa rýchlo adaptovali v nových podmienkach a využili čas strávený na Prešovskej univerzite tak, aby ste sa pripravili na náročné požiadavky meniaceho sa trhu práce. Skúsenejší členovia našej akademickej komunity sú pripravení podať Vám pomocnú ruku a vytvoriť podmienky pre Váš osobný rozvoj.

Magis quam eruditio..., teda viac ako vzdelanie, znie slogan Prešovskej univerzity, ktorý vzišiel zo súťaže študentských návrhov. A práve aktívna participácia, každodenná zúčastnenosť v akademickom živote univerzity a širšom spoločenskom dianí v meste, regióne, štáte, či európskom vzdelávacom priestore, to Vám môžem vrele odporúčať. Zaručí Vám, že využijete sľubný potenciál, o ktorom sa slogan zmieňuje a popri vedomostiach si z Prešova odnesiete nové priateľstvá, zážitky a skúsenosti. Máme totiž na pamäti, že *experientia est optima rerum magistra vitae* – teda skúsenosť je naozaj najlepšou učiteľkou života.

Vážené slávnostné zhromaždenie,

Nový akademický rok 2009-2010 je pre Prešovskú univerzitu trinástym v poradí. V tomto roku si pripomíname významné výročia, ktoré sa vzťahujú k niektorým našim fakultám a k tradícii univerzitného vzdelávania. Pred polstoročím, 12. augusta 1959, bolo vydané vládne nariadenie o založení druhej novodobej univerzity na Slovensku s dvomi zakladajúcimi fakultami – filozofickou fakultou v Prešove a lekárskou fakultou v Košiciach. Na základe ďalšieho vládneho nariadenia z 24. novembra 1959 získala nová univerzita názov Univerzita P. J. Šafárika, čím sa zavŕšil proces jej konštituovania. Na mape Slovenska sa, popri dovtedy osamotenej Bratislave, objavili ďalšie dve novodobé univerzitné mestá –

Košice a Prešov. Ustanovenie druhej univerzitnej filozofickej fakulty na Slovensku práve v Prešove logicky a plynulo nadviazalo na predchádzajúci inštitucionálny vývoj prešovských akademických pracovísk zameraných na studia humanitatis, ktorých tradícia má už 342 rokov a odvíja sa od vzniku Evanjelického kolégia. Súčasťou tejto tradície je i naša pedagogická fakulta, ktorá si tohto roku pripomína 60. výročie vzniku.

Prešovská univerzita naplňa ambíciu dôstojne nadväzovať na túto skvelú tradíciu prešovského vysokoškolského vzdelávania a bádania. V rámci nedávno ukončenej komplexnej akreditácie získala právo uskutočňovať 163 študijných programov, z toho 75 bakalárskych, 62 magisterských a 26 doktorandských. Je veľmi potešiteľné, že oproti doterajšiemu obdobiu sa zvýšil počet odborov, v ktorých má univerzita navrhnutú spôsobilosť uskutočňovať habilitácie docentov a vymenúvacie konania profesorov. Celkovým počtom 21 odborov sa zaradila na šieste miesto medzi slovenskými univerzitami, čo možno označiť za významné posilnenie jej konkurencieschopnosti a reputácie.

Kolegyne, kolegovia, milí hostia.

Vstup do nového akademického roka je obvyčajne vhodnou príležitosťou pre prezentáciu cieľov na najbližšie obdobie v kontexte bilancie aktivít roka predchádzajúceho. Myslím si, že sa môžeme zhodnúť na tom, že uplynulý rok sa niesol v znamení komplexnej akreditácie. O prvom výstupe tohto procesu, a síce posúdeniu spôsobilosti našej univerzity uskutočňovať jednotlivé študijné programy, som sa už zmienil. Ďalším segmentom komplexnej akreditácie sú mnohé odporúčania, ktoré sa týkajú organizačnej štruktúry univerzity. Akreditačná komisia potvrdila mnohé návrhy, ktoré už predtým formulovala evalvačná komisia EUA. Ukazuje sa, že je nevyhnutné koncentrovať jednotlivé oblasti poznania na jednom pracovisku. Nebude možné pokračovať v doterajšej praxi paralelného fungovania pracovísk s rovnakým alebo podobným profilom na viacerých fakultách. Rozlúčiť sa budeme musieť s autarknými tendenciami fakúlt a začať viac dôverovať medzifakultnej spolupráci. Predpokladám, že vytvorenie novej organizačnej podoby univerzity je našou hlavnou úlohou pre najbližšie obdobie. Apelujem na všetkých členov akademickej obce, aby pri diskusiách zľavili zo svojich partikulárnych záujmov a svoju energiu sústredili na to, aby sa prijaté zmeny podarilo čo najskôr uviesť do života. Nebude to ľahký proces, ale ak do neho vstúpime pozitívne naladení, verím, že nám prinesie v budúcnosti úžitok a pokojnú pracovnú atmosféru.

Kardinálnym výstupom komplexnej akreditácie je návrh akreditačnej komisie na zaradenie Prešovskej univerzity do kategórie vysokých škôl. Zatiaľ platí, že komisia odporúčala našu univerzitu začleniť do skupiny vysokých škôl, ktoré nie sú zaradené medzi univerzity a ani medzi odborné vysoké školy. Tento proces však zďaleka nie je ukončený a v najbližšej zákonnej lehote jedného roka sa na doterajšom postavení Prešovskej univerzity nič nemení. Akreditačná komisia postupovala podľa Kritérií začlenenia vysokej školy medzi univerzitné vysoké školy (KZU), ktoré schválilo Ministerstvo školstva SR dňa 12. decembra 2007 a účinnosť nadobudli 1. januára 2008. Hodnoteným obdobím boli roky 2002-2007, čo znamená, že konečná podoba kritérií bola známa až po uplynutí hodnoteného obdobia. Pri hodnotení bolo použitých 6 kritérií KZU-1 až KZU-6. Z uvedených kritérií sa dve týkali hodnotenia výstupov a môžeme ich jednoznačne považovať za priame indikátory kvality. Boli to kritérium KZU-1, hodnotiace kvalitu výskumnej činnosti podľa jednotlivých oblastí poznania a kritérium KZU-4, hodnotiace výsledky a výstupy doktorandov. Je veľmi potešiteľné, že naša univerzita tieto dve kritériá plnila bez problémov počas celého hodnoteného obdobia. Ďalšie štyri hodnotiace kritériá sa týkali vstupov. V tomto prípade si nemôžem odpustiť istú dávku skepticizmu. *De omnibus dubitandum*, teda o všetkom treba

pochybovať. Tento latinský výraz esenciálne vyjadruje základné východisko Descartovej filozofie. V dnešnej dobe však do istej miery vyjadruje aj naše pocity vzťahujúce sa k reliabilite a validite týchto štyroch kritérií pri hodnotení kvality vzdelávania a výskumu. Vstupy totiž môžu, ale i nemusia mať nevyhnutne priamy dopad na kvalitu uskutočňovaných činností a ich výpovedná hodnota je diskutabilná. Faktom je, že Prešovská univerzita v súčasnosti neplní už len jediné z uvedených kritérií, a síce kritérium KZU-6, určujúce maximálny počet 20 študentov v študijných programoch prvého a druhého stupňa pripadajúcich na prepočítaný evidenčný počet vysokoškolských učiteľov s ukončeným tretím stupňom štúdia. Je to dôsledok toho, že univerzita v predchádzajúcich obdobiach vyhovela verejnému záujmu a vedomá si svojho postavenia a poslania jedinej verejnej vysokej školy pôsobiacej v Prešovskom samosprávnom kraji, rozširovala ponuku študijných programov a zakladala nové pracoviská a fakulty s cieľom zvýšiť podiel vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov regiónu. Teraz sa musíme vyrovnáť s úlohou splniť uvedené kritérium v zákonnej lehote jedného roka. Môžem Vás všetkých uistiť, že vedenie univerzity spolu s vedeniami jednotlivých fakúlt prijali príslušné opatrenia, čo znamená, že sme odhodlaní a schopní v priebehu nasledujúceho roka uhájiť pre našu Alma-mater štatút univerzity.

Potvrdzovanie vysokej úrovne kvality vzdelávania a výskumu je permanentný proces, vyžadujúci si každodenné úsilie nás všetkých. Je takmer isté, že náročnosť kritérií na zaradenie medzi univerzity sa bude v budúcnosti zvyšovať. Od každého z nás sa očakáva vklad primeraný pozícii v akademických štruktúrach. Najväčšiu zodpovednosť majú profesori, ktorí sú garantmi študijných programov. Každý profesor musí byť pedagógom, vedcom či umelcom a manažérom v jednej osobe. Musí požívať uznanie medzinárodnej odbornej komunity. Mať skúsenosť s vedením výskumných tímov a účasti na riešení medzinárodných projektov. Publikovať predovšetkým v medzinárodne renomovaných vedeckých časopisoch. Musí sformovať vlastnú vedeckú školu, teda skupinu mladých výskumníkov, ktorí ďalej rozvíjajú jeho originálne poznatky. Profesor má viesť svoj tím a študentov k osvojeniu si vedeckej etiky, kritického myslenia, tvorivého a tímového riešenia problémov, v čom má ísť príkladom. Nemenej náročné požiadavky sú kladené i na docentov, odborných asistentov, asistentov, výskumníkov, lektorov a technicko-administratívnych pracovníkov. Študenti tvoria samozrejmu a veľmi podstatnú súčasť akademickej komunity, od aktivity ktorej vo veľkej miere závisí, či vysoká škola bude mať charakter univerzity. Teda všetci, v každom momente, či sa už sa venujeme štúdiu, vede, umeniu, športu, dobrovoľníctvu, pastorácii, politike, rodine, zábave, oddychu, zároveň reprezentujeme univerzitu. Skúsme to teda robiť s akademickou noblesou a nezabúdajme, že našim poslaním je aj kultivovanie a určovanie vzorcov správania spoločnosti, ktorej sme súčasťou. Univerzita sa od bežnej vysokej školy, či odbornej vysokej školy, odlišuje najmä tým, že sa neobmedzuje len na pragmatickú prípravu odborníkov okamžite uplatniteľných na trhu práce, ale že pripravuje osvietenú, činorodú a morálne vyspelú inteligenciu. Túto elitotvornú funkciu univerzity spätú s udržiavaním nášho kultúrneho dedičstva, venovaním pozornosti fundamentálnym civilizačným výzvam a problémom a ochranou nadčasových univerzálnych hodnôt, by sme nemali strácať zo zreteľa. Univerzita teda nevyhnutne musí pozorne sledovať a vyhodnocovať spoločenské dianie za svojimi múrmi a byť otvorená pre spoluprácu s praxou. Neznamená to však, že si prestane udržiavať primeraný odstup a nadhľad a podľahne, či prispôbi sa každému módnemu trendu, ktorý sa za jej múrmi objaví. Spolupráca so spoločenskou, ekonomickou a politickou praxou nemá vyústiť do straty autonómie a akademickej autenticity univerzity.

Ctené dámy, vážení páni,

Vzdelávanie je hlavnou činnosťou univerzity. Na jej ôsmich fakultách v súčasnosti študuje 12 861 študentov, pričom z nich 6915 na bakalárskom stupni štúdia, 3041 magisterskom stupni, 1869 v programoch spájajúcich prvý a druhý stupeň vysokoškolského štúdia, 688 na doktorandskom štúdiu a 348 na rozširujúcom štúdiu. V uplynulom akademickom roku univerzitu opustilo 3936 úspešných absolventov. Po prvýkrát v histórii univerzity sa medzi nich zaradili magisterčekovia z Detskej univerzity a absolventi Univerzity tretieho veku. Pripravili sme viaceré vzdelávacie kurzy. Išlo o kurzy štatistiky a jazykov pre našich zamestnancov. Pre širokú verejnosť sme pripravili angličtinu pre seniorov, testovanie ECDL a ďalšie kurzy v rámci celoživotného vzdelávania. Ako partner sme sa zapojili do projektu *Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s Koncepciou vyučovania cudzích jazykov na základných a stredných školách* a podali sme projekt *Otvorenie vzdelávacieho priestoru PU vytvorením cudzojazyčnej ponuky študijných programov v e-learningu*, ktorého cieľom je zvýšiť jeho efektívnosť, názornosť, dostupnosť vzdelávania vytváraním nových modulov pre e-learningové a dištančné vzdelávanie, ktorý sa uchádza o podporu z OP Vzdelávanie. Výzvou pre najbližšie roky v oblasti vzdelávania bude implementácia Európskeho kvalifikačného rámca a z neho vyplývajúcej národnej sústavy kvalifikácií. Cieľom je zlepšenie transparentnosti v oblasti uznávania a prenositeľnosti kvalifikácií a kompetencií a zlepšenie prepojenia medzi univerzitným vzdelávaním a zamestnávaním. Európsky kvalifikačný rámec prináša po prvýkrát súbor referenčných úrovní založený na výstupoch vzdelávania. Takto definované referenčné úrovne prenášajú dôraz z tradičného prístupu, ktorý podčiarkuje vzdelávacie vstupy (dĺžku vzdelávania, typ inštitúcie) na dôraz na výstupy vzdelávania (čo by mal absolvent študijného programu vedieť). Bude si to vyžadovať od nás významné zmeny a dôkladnú revíziu a aktualizáciu ponuky študijných programov.

Prešovská univerzita sa teší veľkému záujmu o štúdium. Fakulta manažmentu je treťou najžiadanejšou fakultou na Slovensku. Sme radi, že sme mohli oceniť takmer 1500 študentov za ich prospech. Prijali sme nový štipendijný poriadok a prikročili k vyhodnocovaniu už za jednotlivé semestre. Na motivačné a prospechové štipendium sme prerozdělili viac ako 332 tis. EUR. Ocenení boli študenti za príkladnú reprezentáciu univerzity na Slovensku i v zahraničí. V radoch našich študentov sú autori kníh, hudobní interpreti, prekladatelia, mnoho dobrovoľníkov v charitatívnych a zdravotníckych zariadeniach, aktívnych športovcov, či úspešných záchranárov.

V uplynulom roku sa podarilo dosiahnuť mnoho pozoruhodných výsledkov z hľadiska zvyšovania medzinárodnej pozície a reputácie univerzity. Prešovská univerzita bola po náročnej vstupnej procedúre prijatá do Európskej asociácie univerzít (EUA), čo je mimoriadne prestížna sieť európskych univerzít. Popri tom sme sa stali spoluzakladateľom Euromediteránnej univerzity v Portoroži ako jediná vysoká škola zo Slovenska, čím sa významným spôsobom zvýšili možnosti našej participácie na spoločných študijných programoch, letných školách, výskumných projektoch a ďalších aktivitách v rámci siete 149 univerzít z Európy, severnej Afriky a juhozápadnej Ázie. Veľkým prínosom sa stalo prijatie Prešovskej univerzity za člena Danube Rector's Conference. V uplynulých týždňoch sme sa stali jediným slovenským spoluzakladateľom Asociácie univerzít strednej a východnej Európy, ktorá sa orientuje prednostne na región západného Balkánu, ktorý je predstavuje prioritnú oblasť zahraničnej politiky SR. Potešiteľný je markantný nárast záujmu zahraničných študentov a akademických pracovníkov o pobyt na našej univerzite. V rámci programu ERASMUS sa počet prichádzajúcich študentov za uplynulé tri roky strojnásobil. V uplynulom roku u nás pôsobilo 90 zahraničných študentov a 41 pedagógov. K zvýšeniu atraktivity Prešovskej univerzity prispela ponuka 5 študijných modulov ponúkaných

v anglickom jazyku a taktiež kurz slovenského jazyka pre zahraničných študentov, pripravený a realizovaný oddelením medzinárodných programov a ústavom jazykových kompetencií, ktorého sa zúčastnili ERASMUS študenti z 9 krajín. Príspevkom k zviditeľneniu našej Alma mater bolo podujatie International Days, ktorého sa zúčastnilo 12 našich zahraničných partnerských univerzít. Potešiteľným trendom je rastúca úspešnosť a intenzita participácie našich študentov a pracovníkov na pridelených štipendijných miestach v rámci bilaterálnej spolupráce v oblasti vzdelávania. Z nedávno zverejnených výsledkov vplynulo, že Prešovská univerzita sa počtom 53 získaných štipendijných miest pre začínajúci akademický rok zaradila na tretie miesto na Slovensku. V oblasti medzinárodnej spolupráce univerzita podala a získala viaceré projekty – napr. projekt z nórskeho finančného mechanizmu zameraný na profesijnú etiku, projekt IP Erasmus zameraný na manažment turizmu a ako partner univerzita vystupuje v projekte UNESCO orientovanom na rodovú rovnosť. Na filozofickej fakulte sa podnikli prípravné kroky na zriadenie katedry bioetiky UNESCO. Na pravoslávnej bohosloveckej fakulte bolo zriadené skúšobné centrum gréckeho jazyka, jediné svojho druhu v Európe mimo Grécka. Tieto projekty umožnili získať finančné prostriedky na mobility našich študentov a tvorivých pracovníkov v zahraničí, prednáškovú pobytu hosťujúcich profesorov na PU, vydávanie monografií, organizáciu medzinárodných vedeckých konferencií. Všetky tieto snahy vytvárajú priestor pre kontakt našich pedagógov s partnermi v zahraničí za účelom budúcej intenzívnej spolupráce pri tvorbe projektov vedeckého výskumu.

Vážené kolegyně a kolegovia,

Zo širokého spektra rozličných aktivít, ktoré sme realizovali na úseku marketingu vyberiem len tie najdôležitejšie. Strategickým cieľom je postupné budovanie značky Prešovskej univerzity. Zúčastnili sme sa troch veľtrhov vzdelávania a kníh – Pro educio, Bibliotéka a Academia & Vapac. Vydali sme publikáciu a informačnú skladačku o univerzite v anglickom jazyku, kalendár úspešných absolventov, filmový dokument o univerzite, organizujeme tlačové konferencie a spolupracujeme s TA SR, Slovenským syndikátom novinárov, rádiom Prešov, webonovinami Pis a iVýchod. Venujeme pozornosť rozvoju vlastných médií – časopisu NaPulze, televízii Mediálka a rádiu PaF. Rádio PaF na tohtoročnej Rádiorallye, teda súťaži organizovanej Slovenskou spoločnosťou elektronikov a Slovenským rozhlasom, zúročilo svoje 40 ročné pôsobenie na pôde IRŠ a prinieslo spolu dvanásť ocenení. V konkurencii ostatných rádii obsadilo štyri prvé, tri druhé a štyri tretie miesta, čím si vyslúžilo čestné uznanie za najúspešnejší prihlásený tím.

Pripravili sme komplexný redizajn webovej prezentácie univerzity, ktorý sa spúšťa práve dnes. Prešovská univerzita sa usiluje o oslovenie klientely na ázijských trhoch. S týmto zámerom sme podpísali autorizačné dohody s agentúrami v Indii, Bangladéši a Číne, ktoré zastupujú našu univerzitu pri propagácii na zahraničných veľtrhoch a pri oslovovaní záujemcov o štúdium. Do rámca týchto snáh je možné zaradiť aj zriadenie ústavu ázijských štúdií, ktorý pripravil kurz japonského jazyka. Veľmi prínosná je spolupráca s partnermi v Americkej obchodnej komore.

Pokračovali sme v organizačných zmenách, ktorých cieľom je optimalizovať naše interné vzdelávacie a výskumné procesy a pružne reagovať na požiadavky externého prostredia. V súvislosti s opatreniami na zvýšenie konkurencieschopnosti PU, ktoré vyplynuli z odporúčaní medzinárodnej evalvácie EUA a akreditácie sme uskutočnili audit pedagogických a vedecko-výskumných zamestnancov univerzity, ktorí nemajú ukončené vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa. Cieľom vedenia univerzity je dosiahnuť plnú kvalifikovanosť tvorivých zamestnancov univerzity získaním vysokoškolského vzdelania

tretieho stupňa. Dosiahli sme podstatné zvýšenie dynamiky v tejto oblasti, čoho dôkazom je, že v priebehu predchádzajúceho akademického roka ukončilo vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa 38 našich pracovníkov. Za účelom zvyšovania výkonnosti a kvality administratívnych a riadiacich činností bol realizovaný aj personálny audit nepedagogických zamestnancov (administratívnych, odborných a prevádzkových) na všetkých súčiastiach univerzity. Vyústil do schválenia novej organizačnej štruktúry rektorátu, ktorá povedie k optimalizácii využitia potenciálu ľudských zdrojov a systemizácie pracovných miest jednotlivých pracovísk univerzity so zohľadnením disponibilných finančných zdrojov. Finančné zabezpečenie je samozrejme kľúčovým predpokladom dosiahnutia uvedených cieľov. Z hľadiska hospodárenia univerzity je dôležité, že sme v minulom fiskálnom roku dosiahli kladný hospodársky výsledok.

Vážené slávnostné zhromaždenie,

Nevyhnutnosť orientácie na výskum je daná paradigmatickou zmenou, ktorú prežívame. Formovanie vedomostno-kreatívnej spoločnosti je veľkou výzvou pre našu Alma mater. Európska únia prostredníctvom štrukturálnej politiky výrazne podporuje budovanie vzdelávacej a výskumnej infraštruktúry. Prešovská univerzita sa úspešne zapojila do výziev z jednotlivých operačných programov. V uplynulom akademickom roku sme získali 9 projektov z OP Výskum a vývoj, čo predstavuje finančný objem viac ako 12, 8 mil EUR, teda 390 mil. Sk. Z týchto prostriedkov budujeme dve centrá excelentnosti – Lingvokulutorologické a prekladateľsko tlmočnicke centrum a Centrum ekológie živočíchov a človeka. Pripravujeme ďalšie tri projekty na nové centrá. Vzhľadom na rastúci význam aplikovaného výskumu a urýchlenia transferu poznatkov do praxe sme projektovú činnosť zamerali aj do tejto sféry. Získali sme 4 projekty. Ich výstupom bude vybudovanie Centra pre komercializáciu výstupov výskumu a manažmentu duševného vlastníctva PU, využitie výskumu a vývoja na vyšľachtenie nových kultivarov liečivých rastlín a ich odrodová registrácia, vývoj teplomerov a magnetických senzorov na báze chalkogenidov pre praktické aplikácie a uplatnenie princípov ergonómie práce vo zvyšovaní kvality života a spoločenskej praxi. Ako partner vystupujeme v podanom projekte zameranom na riešenie problematiky energetického využitia slnečnej energie, ktorého výstupom by malo byť vybudovanie fotovoltickej elektrárne, meteorologickej stanice a výskumných laboratórií pre fyziku.

Moderná vzdelávacia a sociálna infraštruktúra je nevyhnutnou podmienkou zvyšovania prestíže univerzity. V minulom akademickom roku sme získali z OP Výskum a vývoj 5 mil. EUR na jej skvalitnenie a modernizáciu.. Stavebný ruch už môžete pozorovať a budeme sa s ním stretávať aj v nasledujúcom období. Z vlastných zdrojov sme rekonštruovali časť študentského domova na 12. nadzemnom podlaží, kde sme vytvorili ubytovacie kapacity spĺňajúce európsky štandard pre zahraničných študentov. V tomto trende by sme radi pokračovali a vytvorili adekvátne podmienky pre všetkých ubytovaných študentov. Z ďalších investičných aktivít môžem spomenúť prestavbu šatní na fakulte športu, komplexnú rekonštrukciu kuchyne v študentskej jedálni, prebiehajúcu výstavbu laboratórií centier excelentnosti, výmenu okien na študentských domovoch na Ul.17. novembra 13 a Námesgtí mládeže, rekonštrukciu sociálnych zariadení a výmenu okien na prízemí VŠA. Na tieto práce nadviaže komplexná revitalizácia informačnej infraštruktúry a internetizácia všetkých priestorov univerzity. Mnoho ďalších investičných zámerov je v štádiu projektovej prípravy.

Milé kolegyně a kolegovia,

Prešovskej univerzite v Prešove sa postupne darí rozširovať svoje aktivity vo vzťahu k vonkajšiemu prostrediu. Vynikajúce výsledky dosahujú aj naše umelecké súbory. Sme veľmi radi, že sa darí pokračovať vo vyše 40-ročnej tradícii festivalu Akademický Prešov, ktorý v tomto roku výraznejšie oslovil verejnosť predstaveniami v exteriéroch a na netradičných miestach. Zahanbiť sa nedali ani naši športovci. Veľkú radosť nám urobili najmä basketbalistky BK 99 PU Prešov, ktoré obsadili v extralige pekné 6. miesto. Volejbalisti Slávie PU postúpili do extraligy. Tešíme sa, že sa darí rozširovať spoluprácu s mestom Prešov. Populárna je súťaž študentských vedeckých a umeleckých prác o cenu primátora mesta Prešov. V spolupráci s pánom primátorom sme realizovali výtvarnú súťaž o najlepší návrh na pamätník nežnej revolúcie, ktorej víťazom sa stal náš kolega Jaroslav Drotár. Veľký význam pripisujeme aj spolupráci s Prešovským samosprávnym krajom. Podieľame sa na realizácii projektu Partnerského inovačného centra, ktoré bude významnou platformou pre formovania inovačných klastrov. Postupne sa nám darí previazať aj riešenie záverečných prác s témami relevantnými pre mestskú a regionálnu samosprávu.

Cives academici, vzácní hostia !

Do nového akademického roka 2009-2010 vstupujeme s veľkými očakávaniami. Nestabilná realita, ktorá nás obklopuje, postavila pred nás mnoho výziev. Dôvodom na zamyslenie je hospodárska kríza, ktorej hĺbku donedávna takmer nikto nepredpokladal. Ako upozornil český ekonóm Tomáš Sedláček vo svojej zaujímavej knihe *Ekonomie dobra a zla*, práve počas krízy sa nám zjavuje pravda. Žili sme dlho na dlh a príliš sme dôverovali ekonometrickým modelom rastu. Tieto modely si však nevedia dobre poradiť so situáciou, ak veci prestávajú fungovať tak, ako fungovali v nedávnej minulosti. Spoločensko-ekonomický systém sa nespráva lineárne, preto aj nepatrná zmena môže mať ďalekosiahle následky pre celý systém. Starý poriadok teraz podlieha deštrukcii, nastáva obdobie chaosu, z ktorého môže vziť nový poriadok. V tom spočíva naša príležitosť, byť pri vytváraní nového poriadku a dobre sa pripraviť na obdobie po kríze. Ku kríze nás dovedla absencia primeranosti. Musíme sa teda vrátiť k Aristotelovi, ktorý upozornil, že každá vlastnosť, ak je uvedená do extrému, stáva sa škodlivou. Musíme sa vrátiť k primeranosti vo všetkých smeroch, teda aj v túžbach a spotrebe. Každý z nás by mal svoje nároky primerane prispôbiť svojmu prínosu a nesnažiť sa o uspokojovanie svojich záujmov na úkor iných, či na úkor budúcich generácií.

Trinásty akademický rok na Prešovskej univerzite v Prešove je otvorený. V mene vedenia ako aj v mene svojom Vám všetkým želám, aby Vaša vytrvalá práca bola počas neho korunovaná mnohými akademickými úspechmi v celom spektre vzdelávacích, výskumných, umeleckých, športových i organizačno-manažérskych oblastí. K tomu Vám prajem dostatok tvorivej energie, pevné zdravie, veľa šťastia, priaznivú atmosféru na pracoviskách a pokojné rodinné zázemie.

QUOD BONUM, FELIX, FAUSTUM FORTUNATUMQUE SIT !

V Prešove 22. septembra 2009

prof. RNDr. René Matlovič, PhD.